

Kraków 2018

Świadczenia emerytalne dla nauczycieli

Grażyna Mleko

Tę i inne prezentacje - materiały konferencyjne tej Konferencji OSKKO – można znaleźć na stronie:
www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2018/ w zakładce: materiały do pobrania

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie

Świadczenia emerytalne dla nauczycieli

Emerytura bez względu na wiek

art.88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karty Nauczyciela
Dz.U. 2017 poz.1189 ze zm .

Emerytura bez względu na wiek

Podstawa prawna :

- **ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017r., poz. 1189 ze zm.)**
- **ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.)**
- **ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017r., poz. 2198 ze zm.)**
- **ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.)**

Emerytura bez względu na wiek

Art. 88. 1. Karty Nauczyciela :

Nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia (składkowy i nieskładkowy), w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia (składkowy i nieskładkowy), w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, **mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę.**

2a. Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

- 1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.) czyli do 31 grudnia 2008 roku ,z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz**
- 2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.**
- 3)wniosek o emeryturę nauczycielską zostanie złożony przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego**

Nauczyciele urodzeni przed 1 stycznia 1949r. zachowują prawo do emerytury bez względu na wiek, o ile spełnią wymagane warunki do przyznania tej emerytury:

- **brak określonego czasookresu, w którym muszą zostać spełnione wymagane warunki,**
- **wniosek o emeryturę nauczycielską może być złożony zarówno przed jak i po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego,**
- **członkostwo w OFE – nie dotyczy**

Nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1968r.

nie nabędą prawa do emerytury nauczycielskiej w myśl art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela.

Zmiany od 1 października 2017r.

Art. 21. ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw(Dz.U z 2017r. poz.38)

Nauczyciele, którzy spełnili warunki określone w art. 88 ust. 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) oraz:

1) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy osiągnęli wiek wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, a nie osiągnęli wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b ustawy zmieniającej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, albo

2) od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 sierpnia 2018 r. osiągną wiek wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn

Zmiany od 1 października 2017r.

– mogą skorzystać z tego uprawnienia po uprzednim rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy albo rozwiązaniu lub wygaśnięciu stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 tej ustawy oraz w art. 225 ust. 1, 6, 7 i 10 oraz art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

po zgłoszeniu wniosku o emeryturę do dnia 31 sierpnia 2018 r.

Zmiany od 1 października 2017r.

Okres przejściowy od 01.10.2017r. do 31.08.2018r.

1. Kobiety - urodzone od lipca 1956r. do września 1957r.

Mężczyźni - urodzeni od lipca 1951r. do września 1952r.

2. Kobiety - urodzone od października 1957r. do sierpnia 1958r.

Mężczyźni - urodzeni od października 1952r. do sierpnia 1953r.

Zmiany od 1 października 2017r.

BARDZO WAŻNE

Obie grupy nauczycieli uzyskają prawo do emerytury bez względu na wiek w przypadku zgłoszenia wniosku o tę emeryturę po 30 września 2017 roku., nawet jeśli ukończą po tym dniu podwyższony powszechny wiek emerytalny (obowiązujący do 30 września 2017r.) pod warunkiem, że ich stosunek pracy w charakterze nauczyciela zostanie rozwiązany lub wygaśnie **najpóźniej 31 sierpnia 2018 r. i najpóźniej w tym samym dniu zgłoszą oni wniosek o emeryturę .**

Jeżeli wniosek o emeryturę zostanie złożony po tym terminie , będzie przysługiwała emerytura powszechna.

Zmiany od 1 października 2017r.

Oznacza to :

że np. nauczycielka ur. 5 lipca 1956 r. osiągnęła 60 lat życia przed 1 października 2017 , ale nie osiągnęła powszechnego wieku emerytalnego, który dla niej wynosił 61 lat i 3 miesiące , który osiągnęłaby dopiero 5 października 2017r.- wobec powyższego – jeżeli spełniła warunki o których mowa w art.88 ust.2a Karty Nauczyciela , to zachowuje prawo do emerytury w myśl „ starych zasad ” ,jeżeli rozwiąże stosunek pracy i zgłosi wniosek o emeryturę najpóźniej 31 sierpnia 2018r.

Nabędzie prawo do emerytury w myśl „ starych zasad ” mimo, że w dniu 31 sierpnia 2018 roku ukończy 62 lata i 1 miesiąc

Zmiany od 1 października 2017r.

Nauczycielka ur. 25 marca 1958r.- wiek 60 lat osiągnie 25 marca 2018roku, jeżeli spełniła na 31.12.2008r wszystkie warunki wymagane w art.88 ust. 2 a Karty Nauczyciela - zachowuje prawo do emerytury w myśl „ starych zasad ” jeżeli rozwiąże stosunek pracy i zgłosi wniosek o emeryturę najpóźniej 31 sierpnia 2018r.

Nie musi tego zrobić przed osiągnięciem 60 lat życia , czyli przed 25 marca 2018 r.

Zmiany od 1 października 2017r.

Nauczyciel (mężczyzna) ur. 15 marca 1953r.- wiek 65 lat osiągnie 15 marca 2018roku, jeżeli spełnił na 31.12.2008r wszystkie warunki wymagane w art.88 ust. 2 a Karty Nauczyciela - zachowuje prawo do emerytury w myśl „ starych zasad ” jeżeli rozwiąże stosunek pracy i zgłosi wniosek o emeryturę najpóźniej 31 sierpnia 2018r.

Nie musi tego zrobić przed osiągnięciem 65 lat życia , czyli przed 15 marca 2018 r.

Zmiany od 1 października 2017r.

Przepisy art.21 ustawy z 16 listopada 2016r. nie uchylają z dniem 31 sierpnia 2018r. stosowania art.88 Karty Nauczyciela.

Przepisy te nie stanowią przeszkody do przyznania emerytury bez względu na wiek określonej w art.88 Karty Nauczyciela tym nauczycielom, którzy spełnili do 31 grudnia 2008 r. warunki stażowe przewidziane w tym przepisie wymagane do przyznania emerytury bez względu na wiek i zgłoszą wniosek o emeryturę po dniu 31 sierpnia 2018r.o ile stosunek pracy zostanie rozwiązany (wygaśnię) oraz zgłoszenie wniosku o emeryturę **nastąpi przed osiągnięciem obniżonego wieku emerytalnego 60 lat dla kobiet , 65 lat dla mężczyzn.**

Zmiany od 1 października 2017r.

Przepisy art.21 ustawy z 16 listopada 2016r. nie uchylają z dniem 31 sierpnia 2018r. stosowania art.88 Karty Nauczyciela.

Nauczycielka ur.15.12.1959r. – do 31 grudnia 2008roku spełniła wszystkie warunki przewidziane w art.88 Karty Nauczyciela, wiek emerytalny 60 lat osiągnie 15 grudnia 2019r.- aby uzyskać prawo do emerytury bez względu na wiek musi rozwiązać stosunek pracy i złożyć wniosek o emeryturę przed 15 grudnia 2019 r. . i będzie miała ustaloną emeryturę w myśl „ starych zasad ”

Zmiany od 1 października 2017r.

Przepisy art.21 ustawy z 16 listopada 2016r. nie uchylają z dniem 31 sierpnia 2018r. stosowania art.88 Karty Nauczyciela.

Nauczyciel(mężczyzna) ur.15.12.1957r. – do 31 grudnia 2008roku spełnił wszystkie warunki przewidziane w art.88 Karty Nauczyciela, wiek emerytalny 65 lat osiągnie 15 grudnia 2022r.- aby uzyskać prawo do emerytury bez względu na wiek musi rozwiązać stosunek pracy i złożyć wniosek o emeryturę najpóźniej przed dniem 15 grudnia 2022 r. i będzie miał ustaloną emeryturę w myśl „ starych zasad ”

Zmiany od 1 października 2017r.

Przepisy art.21 ustawy z 16 listopada 2016r. nie uchylają z dniem 31 sierpnia 2018r. stosowania art.88 Karty Nauczyciela.

Nauczycielka ur.16.12.1964r. pracująca w szkolnictwie specjalnym – do 31 grudnia 2008roku spełniła wszystkie warunki przewidziane w art.88 Karty Nauczyciela (25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym 20 lat pracy w szkolnictwie specjalnym), wiek emerytalny 60 lat osiągnie 16 grudnia 2024r.- aby uzyskać prawo do emerytury bez względu na wiek musi rozwiązać stosunek pracy i złożyć wniosek o emeryturę najpóźniej przed dniem 16 grudnia 2024 r. i będzie miała ustaloną emeryturę w myśl „ starych zasad ” .

Zmiany od 1 października 2017r.

Przepisy art.21 ustawy z 16 listopada 2016r. nie uchylają z dniem 31 sierpnia 2018r. stosowania art.88 Karty Nauczyciela.

Nauczyciel (mężczyzna)ur.25.09.1960r. pracujący w szkolnictwie specjalnym – do 31 grudnia 2008roku spełnił wszystkie warunki przewidziane w art.88 Karty Nauczyciela, wiek emerytalny 65 lat osiągnie 25 września 2025r.- aby uzyskać prawo do emerytury bez względu na wiek musi rozwiązać stosunek pracy i złożyć wniosek o emeryturę najpóźniej przed dniem 25 września 2025 r. i będzie miał ustaloną emeryturę w myśl „ starych zasad ”

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

O przyznanie emerytury na warunkach określonych w przepisie art. 88 Karty Nauczyciela może ubiegać się nie tylko nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze czasu zajęć, ale również nauczyciel zatrudniony w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego wymiaru czasu zajęć.

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Pytanie

Nauczyciel wystąpił z wnioskiem o emeryturę. Na dzień 31.12.2008 r. spełnił warunki wymagane do przyznania emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek, jednak ostatnio jest zatrudniony w szkole w wymiarze niższym niż 1/2 etatu. Czy w takim przypadku nauczyciel po rozwiązaniu stosunku pracy na swój wniosek będzie miał prawo do emerytury nauczycielskiej?

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Odpowiedź

Art. 91b ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela określa, że do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć nie stosuje się art. 88 tej ustawy. Zatem nie ma podstaw do przyznania emerytury na podstawie tego przepisu nauczycielowi, który ostatnio wykonuje pracę w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć, nawet jeżeli nauczyciel ten spełnia do dnia 31.12.2008 r. wszystkie warunki wymagane do przyznania emerytury określone w art. 88 ustawy.

Ograniczenie, o którym mowa wyżej nie dotyczy nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, określonych w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Emerytura nauczycielska przysługuje :

Nauczycielom ,wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w :

- **publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm)**
- **zakładach poprawczych oraz schroniskach dla nieletnich działających na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 oraz z 2017 r. poz. 773);**
- **publicznych kolegiach pracowników służb społecznych.**

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Emerytura nauczycielska przysługuje :

Nauczycielom zatrudnionym w :

- **publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,**
- **przedszkolach niepublicznych, niepublicznych placówkach, oraz szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;**

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Emerytura nauczycielska przysługuje również :

- **nauczycielom urlopowanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych**
- **pracownikom zatrudnionym u pracodawców nie wymienionych w Karcie Nauczyciela pełniących funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kierowników praktycznej nauki zawodu, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz wykonujący pracę dydaktyczną i wychowawczą w wymiarze przewidzianym dla tych nauczycieli;**
- **pracownikom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach wychowawców, pedagogów oraz na stanowiskach kierowniczych, posiadający kwalifikacje, wykonujący pracę dydaktyczną i wychowawczą co najmniej w połowie obowiązującego ich czasu pracy.**

Emerytura bez względu na wiek

Krąg osób uprawnionych do emerytury nauczycielskiej.

Emerytura nauczycielska przysługuje również :

Nauczycielom mianowanym i dyplomowanym zatrudnionym na stanowiskach , na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne w :

- **urzędach organów administracji rządowej,**
- **kuratoriach oświaty,**
- **specjalistycznej jednostce nadzoru,**
- **Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz okręgowych komisjach egzaminacyjnych,**
- **organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich oraz szkołami przy zakładach karnych;**

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się :

- **okresy składkowe** wymienione w art.6 ustawy emerytalnej
 - **okresy nieskładkowe** wymienione w art.7 ustawy emerytalnej
- uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych.
- **okresy pracy w gospodarstwie rolnym** wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej – okres uzupełniający – w zakresie niezbędnym do nabycia uprawnień,
 - stosuje się zasadę wynikająca z art. 11 ustawy emerytalnej- jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy.

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okresy składkowe to okresy w których podlegaliśmy ubezpieczeniu społecznemu ,
okresy nieskładkowe to okresy braku aktywności zawodowej np:

okresy studiów wyższych jak również przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz **okresy niewykonywania pracy – z powodu opieki nad dzieckiem:**

w wieku do lat 4 – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie – bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat,

na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasilek pielęgnacyjny –

dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko;

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okres nauki w studium nauczycielskim

Okresem nieskładkowym w rozumieniu ustawy emerytalnej jest nauka w szkole wyższej na jednym kierunku, pod warunkiem ukończenia tej nauki, w wymiarze określonym w programie studiów.

W świetle art. 7 ust. 9 ustawy emerytalnej nauka w Studium Nauczycielskim nie jest okresem nieskładkowym.

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okres nauki w studium nauczycielskim można traktować jako okres nauki w szkole wyższej, jeżeli został zaliczony przez szkołę wyższą na poczet wyższych studiów zawodowych I stopnia lub studiów wyższych uzupełniających.

Warunkiem uwzględnienia takiej nauki jest przedłożenie przez osobę zainteresowaną zaświadczenia szkoły wyższej, potwierdzającego fakt ukończenia studium nauczycielskiego, programowy tok tych studiów oraz fakt zaliczenia nauki w studium nauczycielskim na poczet studiów wyższych

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym – jako okres uzupełniający.

Okresy pracy w gospodarstwie rolnym uwzględnia się, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 ustawy emerytalnej, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, **w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.**

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,**

- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia**

- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,**

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.
Okres pracy w gospodarstwie rolnym – jako okres uzupełniający.

Okresów, tych , nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 16 roku życia , pozwala znacznie wcześniej skorzystać z uprawnień emerytalnych

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym – jako okres uzupełniający.

Na 31 grudnia 2008 roku należy udowodnić 30 letni okres zatrudnienia

(składkowy, nieskładkowy), a nauczyciele szkolnictwa specjalnego 25 letni okres zatrudnienia(składkowy, nieskładkowy) czyli :

2008 – 30 = 1978 -19=1959

2008-25=1983-19=1964

Generalnie nauczyciel urodzony w 1959 roku mając 19 lat kończy liceum i od tego czasu albo rozpoczyna studia , albo pracę, co pozwala mu do 31.12.2008 roku osiągnąć wymagany 30 letni okres zatrudnienia, ale jeśli pracował w

gospodarstwie rolnym rodziców – to pracę możemy uwzględnić od 16 roku życia – tak więc nauczyciel urodzony w 1962 roku może ubiegać się o przyznanie

emerytury : 2008-30=1978-16= 1962, a w przypadku szkolnictwa specjalnego

nauczyciel urodzony w 1967 roku : 2008-25=1983-16=1967

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym – jako okres uzupełniający.

Środki dowodowe w celu udokumentowania pracy w gospodarstwie rolnym :

- **zaświadczenie z KRUS potwierdzające okresy ubezpieczenia społecznego rolników od 01.07.1977r. tj. od wejścia w życie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego,**
- **zaświadczenie z KRUS potwierdzające okresy pracy w gospodarstwie rolnym od 01.01.1983r. tj. od wejścia w życie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego „domownika”.**

Okresy ubezpieczeniowe przyjmowane do ustalenia prawa do świadczenia.
Okres pracy w gospodarstwie rolnym – jako okres uzupełniający.

Środkiem dowodowym w celu udokumentowania pracy w gospodarstwie rolnym lub prowadzenia gospodarstwa rolnego przed wejściem w życie obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników, mogą być zeznania świadków .

Do zeznań świadków powinny dołączone dokumenty potwierdzające :

fakt zameldowania

fakt istnienia gospodarstwa rolnego , kto był właścicielem gospodarstwa rolnego (zaświadczenia z Urzędu Gminy, akty własności, protokoły uwłaszczeniowe)

§ 24 i § 25 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe.

Okresy pracy nauczycielskiej

Za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się: nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;

Do wymaganego 20 letniego okresu pracy nauczycielskiej zalicza się okresy pracy **w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć.**

Okresy pracy nauczycielskiej

Przy ustaleniu 20 letniego okresu pracy nauczycielskiej niezbędnego do przyznania emerytury bez względu na wiek, wykonywanej w połowie obowiązującego wymiaru zajęć ,

nie uwzględnia

się przypadających na przestrzeni całego okresu ubezpieczenia :

- urlopów bezpłatnych
- urlopów wychowawczych
- okresów służby wojskowej

Do okresów pracy nauczycielskiej

nie uwzględnia się przypadających po 14 listopada 1991r. :

- okresów , za które pracownik otrzymał po dniu 14.11.1991r. zasiłki: chorobowy, macierzyński, opiekuńczy bądź świadczenie rehabilitacyjne.
- okresów usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które w okresie od 15.11.1991r. do 24.07.1992r. wypłacono nauczycielowi wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy (z powodu choroby), a w odniesieniu do wynagrodzenia wypłaconego nauczycielowi w czasie urlopu macierzyńskiego – za okres od 15.11.1991r. do 31.07.1992r.,
- okresów urlopu dla poratowania zdrowia,
- okresów urlopu szkoleniowego,
- okresów przebywania nauczycieli na urlopie na dalsze kształcenie się,
- okresów pozostawiania nauczyciela w stanie nieczynnym,

**Zasady rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielami określają odpowiednio przepisy art. 20 , 23, i 27 Karty Nauczyciela .
W świetle powołanych przepisów za rozwiązanie stosunku pracy na wniosek nauczyciela należy uznać rozwiązanie stosunku pracy w trybie określonym w art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 27 ust.1 (za trzymiesięcznym wypowiedzeniem)**

Art.88 ust 1a. Karty Nauczyciela mówi : Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7.

oraz

w art. 225 ust. 1, 6, 7 i 10 oraz art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela

Dyrektor szkoły w razie:

- 1.całkowitej likwidacji szkoły rozwiązuje z nauczycielem stosunek pracy,**
- 2.częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć rozwiązuje z nim stosunek pracy lub na wniosek nauczyciela przenosi go w stan nieczynny.**

art. 20 ust. 5c Karty Nauczyciela – wygaśnięcie stosunku pracy z upływem sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym.

art. 20 ust. 7 Karty Nauczyciela – wygaśnięcie stosunku pracy z dniem odmowy podjęcia przez nauczyciela pozostającego w stanie nieczynnym pracy w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony lub na okres, na który została zawarta umowa, w tej samej szkole, na tym samym lub innym stanowisku.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r., poz. 60)

Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela wprowadza się następujące zmiany:

Pkt 12. w art. 88 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych:

1. w art. 20 ust. 1, 5c i 7,

2. w art. 225 ust. 1, 6, 7 i 10 oraz art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)”.

Art. 225. 1. Nauczyciela gimnazjum prowadzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, zatrudnionego na podstawie mianowania lub umowy o pracę na czas nieokreślony, którego dalsze zatrudnienie w gimnazjum w roku szkolnym 2017/2018 lub 2018/2019 nie jest możliwe ze względu na zmiany organizacyjne powodujące wygaszenie kształcenia w gimnazjum, przenosi się w stan nieczynny odpowiednio z dniem 1 września 2017 r. lub 1 września 2018 r. albo rozwiązuje się z nim stosunek pracy, jeżeli nauczyciel nie wyrazi zgody na przeniesienie w stan nieczynny.

Art. 225. 6. Dyrektor gimnazjum, w przypadku braku oświadczenia lub zgody, o których mowa w ust. 4, przenosi nauczyciela w stan nieczynny albo rozwiązuje się z nim stosunek pracy, jeżeli nauczyciel nie wyrazi zgody na przeniesienie w stan nieczynny.

Art. 225.7. Stosunek pracy nauczyciela przeniesionego w stan nieczynny wygasa:

- 1) z upływem sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym,
- 2) z dniem podjęcia zatrudnienia w innej szkole.

Art. 225. 10. Dyrektor gimnazjum rozwiązuje stosunek pracy z nauczycielem, który nie wyraził zgody na przeniesienie w stan nieczynny, z końcem roku szkolnego, po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu.

Art. 226. 1. W roku szkolnym 2018/2019 z nauczycielami gimnazjów prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, zatrudnionymi na podstawie mianowania lub umowy o pracę na czas nieokreślony, których dalsze zatrudnienie nie jest możliwe ze względu na zmiany organizacyjne powodujące wygaszenie kształcenia w gimnazjum, rozwiązuje się stosunek pracy.

Emerytura bez względu na wiek – sposób rozwiązywania stosunku pracy

Za rozwiązanie stosunku pracy na wniosek nauczyciela można uznać również rozwiązanie stosunku pracy na podstawie porozumienia stron w trybie **art.23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela**, pod warunkiem jednak, że wniosek o rozwiązanie stosunku pracy złoży sam nauczyciel. **Okoliczność ta powinna być wykazana w świadectwie pracy.**

Warunek rozwiązania stosunku pracy dotyczy każdej umowy o pracę w charakterze nauczyciela, bez względu na wymiar czasu pracy. Stąd nauczyciel zatrudniony równocześnie w kilku szkołach lub placówkach, w celu nabycia prawa do emerytury bez względu na wiek, powinien rozwiązać wniosek stosunek pracy we wszystkich szkołach, placówkach .

Emerytura bez względu na wiek – sposób rozwiązywania stosunku pracy

Do nauczycieli zatrudnionych w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych nie mają zastosowania przepisy art. 20,23,27 Karty Nauczyciela, a więc warunkiem przyznania nauczycielowi emerytury bez względu na wiek jest rozwiązanie przez niego stosunku pracy na zasadach określonych w Kodeksie Pracy, tzn. poprzez wypowiedzenie umowy o pracę przez nauczyciela lub rozwiązanie stosunku pracy na podstawie porozumienia stron, pod warunkiem, że wniosek o rozwiązanie stosunku pracy w trybie porozumienia stron złoży sam nauczyciel.

Emerytura bez względu na wiek – sposób rozwiązywania stosunku pracy

Prawo do emerytury nabywa również nauczyciel zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony, jeżeli złoży wniosek o rozwiązanie tej umowy przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta. **Jeśli umowa o pracę zawarta na czas określony wygaśnie w związku z upływem okresu, na jaki została zawarta, brak jest podstaw do przyznania emerytury na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela.**

**Nauczyciel urodzony po dniu 31.12.1948 r. a przed dniem 1.01.1969 r.
- w celu nabycia uprawnień do emerytury nauczycielskiej **nie musiał
rozwiązać stosunku pracy do dnia 31.12.2008 r.****

Natomiast zobowiązany jest do tej daty spełnić warunek posiadania 30-letniego okresu zatrudnienia (składkowego i nieskładkowego), w tym 20–letniego okresu pracy nauczycielskiej, natomiast nauczyciel szkoły, placówki, zakładu specjalnego oraz zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich musi udowodnić 25 – letni okres zatrudnienia (składkowy i nieskładkowy), w tym 20 – letni okres wykonywania pracy w szkolnictwie specjalnym.

Rozwiązanie stosunku pracy przez nauczyciela może nastąpić po 31.12.2008 r. Również po tej dacie może być zgłoszony wniosek o emeryturę, jednakże nie później niż przed ukończeniem powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego.

Emerytura dla nauczycieli, którzy spełnią powyższe warunki, będzie obliczona na podstawie art. 53 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – czyli na tzw. „starych zasadach”.

Zgłoszenie wniosku o emeryturę po ukończeniu powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego - nawet jeżeli osoba ubezpieczona spełniła warunki do wcześniejszej emerytury do końca 2008 r. – spowoduje konieczność obliczenia emerytury w myśl „nowych zasad”. Wyjątek stanowi okres przejściowy do 31.08.2018r.

Ustalenie wysokości emerytury .

Emerytura nauczycielska obliczana jest na dotychczasowych zasadach – zgodnie z art.53 ustawy emerytalnej .

Wysokość emerytury ustalanej według dotychczasowych zasad uzależniona jest od następujących składników:

- 1. wysokości podstawy wymiaru,**
- 2. uwzględnionego okresu składkowego i nieskładkowego,**
- 3. kwoty bazowej, obowiązującej w dacie powstania prawa do świadczenia.**

Ustalenie wysokości emerytury .

Emerytura wynosi:

- 24% kwoty bazowej,
- po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

Przy obliczaniu emerytury okresy składkowe i nieskładkowe ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Ustalenie wysokości emerytury .

Podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub na ubezpieczenie emerytalne, według przepisów prawa polskiego, z okresu **kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie .**

Np. składając wniosek o emeryturę w 2018 roku możemy ustalić podstawę wymiaru emerytury z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z okresu 1998- 2017

Ustalenie wysokości emerytury .

Ubezpieczony może również wskazać do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne **z okresu 20 dowolnie wybranych lat kalendarzowych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu .**

Ustalenie wysokości emerytury .

Kwota bazowa stanowi 100% przeciętnego wynagrodzenia, pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym.

Kwota bazowa jest ustalana corocznie i obowiązuje od 1 marca każdego roku kalendarzowego do końca lutego następnego roku kalendarzowego

Kwota bazowa obowiązująca od 1 marca 2017 roku wynosiła 3536,87 zł

Od 1 marca 2018 roku wynosi 3731,13 zł

Przykładowe wyliczenie wysokości emerytury .

Nauczycielka ur.04.09.1957r. udowodniła 36 lat okresów składkowych (432 miesiące) i 5 lat 8 miesięcy okresów nieskładkowych (68 miesięcy).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 10 kolejnych lat kalendarzowych wynosi 138.86% (stosunek zarobków do średniej krajowej)

Podstawa wymiaru emerytury wynosi :

$$3731,13 \times 138.86 \% = 5181,05$$

$$24\% \times 3731,13 = 895,47$$

$$432 \times 1.3 : 12 = 46,80\% \times 5181,05 = 2424,73$$

$$68 \times 0,7 : 12 = 3,97\% \times 5181,05 = 205,69$$

Emerytura wynosi brutto 3525,89 zł netto 2893,56 zł

Przykładowe wyliczenie wysokości emerytury .

Na podstawie kalkulatora emerytalnego dostępnego na Sali Obsługi Klientów emerytura w myśl nowych zasad wynosi 2971,22 zł brutto .

Do tej kwoty będzie przysługiwała rekompensata z tytułu pracy nauczycielskiej (15 lat w pełnym wymiarze czasu pracy do 31.12.2008 roku), o której będzie mowa później .

Rekompensata będzie ustalona po złożeniu wniosku o nową emeryturę .

Przykładowe wyliczenie wysokości emerytury .

Nauczycielka (dyrektor)ur. 16.12.1956r. udowodniła 35 lat okresów składkowych (420 miesięcy) i 7 lat okresów nieskładkowych (84miesiące) .

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury z 10 kolejnych lat kalendarzowych wynosi 181.37% (stosunek zarobków do średniej krajowej)

Podstawa wymiaru emerytury wynosi :

$$3731,13 \times 181,13 \% = 6767,15$$

$$24\% \times 3731,13 = 895,47$$

$$420 \times 1,3\% : 12 = 45,50 \% \times 6767,15 = 3079,05$$

$$84 \times 0,7\% : 12 = 4,90\% \times 6767,15 = 331,59$$

Emerytura wynosi brutto 4306,11 zł netto 3523,56 zł

Przykładowe wyliczenie wysokości emerytury .

Na podstawie kalkulatora emerytalnego dostępnego na Sali Obsługi Klientów - emerytura w myśl nowych zasad wynosi 3248,63 zł brutto .

Do tej kwoty będzie przysługiwała rekompensata z tytułu pracy nauczycielskiej (15 lat w pełnym wymiarze czasu pracy do 31.12.2008 roku), o której będzie mowa później .

Rekompensata będzie ustalona po złożeniu wniosku o nową emeryturę .

Postępowanie o przyznanie emerytury.

Ustalenie prawa do emerytury następuje na podstawie wniosku osoby zainteresowanej lub jej pełnomocnika .

Do wniosku o przyznanie emerytury (druk EMP) należy dołączyć :

- kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych (druk ERP-6)
- dokumenty na potwierdzenie przebytych okresów składkowych i nieskładkowych
- **Zaświadczenie pracodawcy o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk ZUS Rp-7) bądź legitymację ubezpieczeniową zawierającą odpowiednie wpisy albo inne dowody potwierdzające wysokość dochodu**

Postępowanie o przyznanie emerytury.

Jeżeli dokumenty potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe przebyte do 31 grudnia 1998 r. oraz potwierdzające wysokość osiąganego wynagrodzenia zostały złożone przy wniosku o kapitał początkowy, nie dołącza się ich do wniosku o emeryturę, nawet gdy ich oryginały zostały zwrócone wnioskodawcy.

We wniosku o emeryturę należy poinformować, że dokumenty te zostały przedłożone przy wniosku o kapitał początkowy.

W takim przypadku dołączamy tylko dokumenty począwszy od 01.01.1999r.

Postępowanie o przyznanie emerytury.

Do ustalenia emerytury nauczycielskiej niezbędne jest przedstawienie zaświadczenia potwierdzającego okresy pracy nauczycielskiej z wyszczególnieniem między innymi okresów urlopów dla poratowania zdrowia , urlopów szkoleniowych , przebywania w stanie nieczynnym dokumenty takie nie były potrzebne przy ustalaniu kapitału początkowego.

WNIOSEK O EMERYTURĘ

Naruszycielska

Data sporządzenia wniosku
przez płatnika składek

--	--	--	--	--	--	--	--

dd / mm / rrrr

Pieczęć i podpis osoby upoważnionej przez płatnika składek

Instrukcja wypełniania

Wypełnij ten wniosek, jeżeli starasz się o emeryturę z ZUS.

Ustalimy Twoje prawo do emerytury z ZUS i obliczymy jej wysokość. Ustalimy również kapitał początkowy, jeśli nie złożyłeś wniosku w tej sprawie, a kapitał ma wpływ na wysokość Twojej emerytury.

Jeżeli starasz się wyłącznie o emeryturę zagraniczną z państwa, z którym Polska zawarła umowę dwustronną o zabezpieczeniu społecznym – wypełnij tylko formularz wniosku odpowiedni dla państwa, w którym byłeś ubezpieczony (np. WZO-PL-1 dla USA, AU-PL 3 dla Australii, PL-CAN 1 dla Kanady).

Twój wniosek prześlemy do zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej, która ustali Twoje prawo do emerytury.

Zanim wypełnisz formularz, zapoznaj się z dołączoną do niego Informacją.

1. Wypełnij WIELKIMI LITERAMI
2. Pola wyboru zaznacz znakiem **X**
3. Wypełnij kolorem czarnym lub niebieskim (nie ołówkiem)

Postępowanie o przyznanie emerytury.

BARDZO WAŻNE

Każda osoba może wystąpić z wnioskiem do ZUS o emeryturę na podstawie art.88 Karty Nauczyciela **-bez rozwiązywania stosunku pracy** przedkładając wszystkie niezbędne dokumenty, pozwalające na ustalenie 30 -letniego (25 letniego) okresu zatrudnienia oraz 20 letniego okresu pracy nauczycielskiej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych sprawdzi uprawnienia do emerytury na dzień 31 grudnia 2008 r. Wyda decyzję odmawiającą prawa do emerytury (brak rozwiązania stosunku pracy) ale stwierdzi, czy na 31 grudnia 2008r.zostały spełnione wszystkie warunki, a jedynym powodem odmowy emerytury jest brak rozwiązania stosunku pracy.

Ustalenie prawa do emerytury i wypłata tego świadczenia.

Emeryturę na podstawie art.88 Karty Nauczyciela przyznaje się od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy.

Emerytura ulega zawieszeniu lub zmniejszeniu w przypadku osiągania przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Zasad tych nie stosuje się do emerytów, którzy osiągnęli powszechny wiek emerytalny.

O czym należy powiadomić ZUS.

Ustawa emerytalna nakłada na emerytów i rencistów oraz płatników składek obowiązek zawiadomienia organu rentowego o podjęciu dodatkowej pracy zarobkowej i o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu.

Osoby po raz pierwszy ubiegające się o emeryturę informację taką umieszczają we wniosku o świadczenie.

O czym należy powiadomić ZUS.

Natomiast osoby podejmujące dodatkową pracę zarobkową, a już uprawnione do świadczeń, zobowiązane są do przestania Oddziałowi ZUS stosownej informacji.

Można tego dokonać na formularzu ZUS EROP lub też w inny sposób. Istotne jest, aby z zawiadomienia tego wynikało, od kiedy została podjęta dodatkowa praca zarobkowa i jaka jest wysokość przychodu.

ZAWIESZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ LUB ZMNIEJSZENIE ICH WYSOKOŚCI W CIĄGU ROKU

Jeżeli z zawiadomienia o wysokości przychodu, jaki zamierza osiągać emeryt lub rencista wynika, że przychód ten będzie osiągany w kwocie : nie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, Oddział ZUS wypłaca świadczenie w pełnej przysługującej wysokości,

od 1 marca 2018r kwota ta wynosi 3161,70 zł brutto
przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, nie wyższej jednak niż 130% tego wynagrodzenia, Oddział ZUS wyda decyzję o zmniejszeniu wysokości świadczenia o kwotę 582,38 zł

Zarobki w przedziale od 3161,70 do 5871,70 zł brutto

ZAWIESZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ LUB ZMNIEJSZENIE ICH WYSOKOŚCI W CIĄGU ROKU

Zawieszenie prawa do emerytury lub renty następuje wówczas, gdy świadczeniobiorca przedłoży zawiadomienie o zamiarze osiągnięcia przychodu w wysokości przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

czyli od 1 marca 2018 r. kwota ta wynosi 5871,70 zł brutto

Świadczenie ustalone w wysokości wynikającej z zawiadomienia wypłacane jest do czasu, gdy emeryt lub rencista nie zmieni jego treści, a więc do czasu gdy nastąpi zmiana wysokości osiąganego przychodu.

ZAWIESZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ LUB ZMNIEJSZENIE ICH WYSOKOŚCI W CIĄGU ROKU

Bardzo ważne :

Dla emerytów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych w 2018 roku kwota ta wynosi miesięcznie 2665,80 zł.

Oznacza to , że nauczyciel udzielający np. korepetycji w ramach pozarolniczej działalności bez względu na osiągnany przychód , przyjmujemy , że zarobił 2665,80 zł brutto. Ma to istotne znaczenie w przypadku pozostawania dodatkowo w zatrudnieniu.

Ponowne ustalanie wysokości emerytury .

Ponowne ustalenie wysokości emerytury , poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie.

Ponowne ustalanie wysokości emerytury .

Wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Odwołanie od decyzji ZUS .

Od decyzji ZUS można się odwołać (za pośrednictwem oddziału ZUS) do sądu okręgowego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego, w ciągu miesiąca od dnia doręczenia decyzji .

Odwołanie wnosi się na piśmie do oddziału ZUS, który wydał decyzję, albo ustnie do protokołu sporządzonego przez ten oddział. Postępowanie odwoławcze jest wolne od opłat.

Wycofanie wniosku .

Wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji (decyzja staje się prawomocna w ciągu miesiąca od dnia doręczenia)druk EWS

W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Podstawa prawna :

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2017r.poz.1383 ze zm.)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U . Nr 8 poz.43 z póź. zm)

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Za pracowników zatrudnionych — w szczególnym charakterze uważa się między innymi :

nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Uprawnienia art.184 ustawy emerytalnej :

Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego

• 55 lat życia dla kobiet 60 lat dla mężczyzn

• posiadania na dzień 01.01.1999 roku okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn

• posiadania na dzień 01.01.1999 roku 15 letniego okresu pracy nauczycielskiej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Emerytura z art.184 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym , za pośrednictwem Zakładu , na dochody budżetu państwa

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Bardzo ważne!

Aby uzyskać uprawnienia do tej emerytury , wniosek o emeryturę musi być zgłoszony przed dniem osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego

Emerytura z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze

Przy ustalaniu uprawnień do tej emerytury nie wymaga się, aby osoba ubiegająca się o to świadczenie była ostatnio pracownikiem. Istotne jest, aby była pracownikiem w okresie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wymagany okres składkowy i nieskładkowy

Przy ustalaniu wymaganych 20–25 lat okresów składkowych i nieskładkowych stosuje się zasady określone w art. 5–10 i art. 11 ustawy emerytalnej.

Zatem okresy składkowe zaliczane do stażu pracy (wymienione w art. 6 ustawy emerytalnej) to okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (ubezpieczenia emerytalne i rentowe) oraz okresy uznane przez ustawodawcę za okresy składkowe.

Wymagany okres składkowy i nieskładkowy

Okresy nieskładkowe to okresy braku aktywności zawodowej (wymienione w art. 7 ustawy emerytalnej), za które nie były opłacane składki na ubezpieczenie (ubezpieczenia) z określonych przez ustawodawcę przyczyn (np. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy czy okresy nauki w szkole wyższej).

Okresy nieskładkowe uwzględniane są w wymiarze nieprzekraczającym $1/3$ udowodnionych okresów składkowych

Wymagany okres składkowy i nieskładkowy okresy uzupełniające

Okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w tym gospodarstwie po ukończeniu 16 roku życia traktuje się jak okresy składkowe. Przyjmuje się je jednak tylko w wymiarze niezbędnym do uzupełnienia okresu wymaganego do ustalenia uprawnień do nowej emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Jeśli natomiast zostały zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, to się ich nie uwzględnia.

Okres pracy w szczególnym charakterze

Przy ustalaniu 15 letniego okresu nauczycielskiej wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy , warunkującego przejście na emeryturę w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn **nie uwzględnia się podobnie jak przy ustalaniu 20 letniego okresu pracy nauczycielskiej wykonywanego w połowie obowiązującego wymiaru zajęć :**

- urlopów bezpłatnych
- urlopów wychowawczych
- okresów służby wojskowej
- a także przypadających po 14.11.1991 r.

Okres pracy w szczególnym charakterze

- urlopów dla poratowania zdrowia
 - pozostawania nauczycieli w stanie nieczynnym
- przebywania nauczycieli na urlopie na dalsze kształcenie się
 - urlopów szkoleniowych

Okres pracy w szczególnym charakterze

okresów usprawiedliwionej nieobecności w pracy , za które w czasie od 15.11.1991r. do 24.07.1992r. wypłacono nauczycielowi na podstawie Karty Nauczyciela wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy np. z powodu choroby, a w odniesieniu do wynagrodzenia wypłaconego nauczycielowi w czasie urlopu macierzyńskiego- za okres od 15.11.1991 r. do 31.07.1992 r.)

- okresów pobierania zasiłków chorobowych**
- okresów pobierania zasiłków opiekuńczych**
- okresów pobierania zasiłku macierzyńskiego oraz okresów przebywania na urlopie macierzyńskim**

Ustalanie wysokości emerytury

Emerytura to równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia **podstawy obliczenia emerytury** przez **średnie dalsze trwanie życia** dla osób w wieku równym wiekowi, w którym ubezpieczony przechodzi na emeryturę

Ustalanie wysokości emerytury

podstawę obliczenia — emerytury stanowi: **kwota składek na ubezpieczenie emerytalne** – odpowiednio zwaloryzowanych, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego — przysługuje wypłata emerytury oraz **kwota kapitału początkowego** – przeliczonego przez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę, a następnie zwaloryzowanego.

Ustalanie wysokości emerytury

tablice trwania życia – uwzględniające średnie dalsze trwanie życia, wspólne dla kobiet i mężczyzn, wyrażone w miesiącach dla wieku ubezpieczonego – ogłasza corocznie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim, w formie komunikatu. Tablice te stanowią podstawę do obliczenia emerytur ustalanych na wnioski zgłaszane od 1 kwietnia bieżącego roku do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Ustalanie wysokości emerytury

Jeśli o tę emeryturę ubiega się ubezpieczony, który złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa, składki na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22. Jest to stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w ZUS.

Ustalanie wysokości emerytury

Dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r. ustala się wysokość emerytury w części według dotychczasowych zasad, a w części według nowych zasad.

Emerytura w wysokości ustalonej w części na dotychczasowych i w części na nowych zasadach przysługuje: ubezpieczonym, którzy osiągnęli wiek uprawniający do emerytury w latach 2009–2014,

Ustalanie wysokości emerytury

Proporcje obu części emerytury – tj. ustalonej według dotychczasowych zasad (starej) i ustalonej według nowych zasad (nowej) – będą zależały wyłącznie od tego, w którym —roku ubezpieczony osiągnie wiek emerytalny.

Ustalanie wysokości emerytury

80% starej i 20% nowej emerytury – za wiek emerytalny osiągnięty w 2009 r ,

70% starej i 30% nowej emerytury – za wiek emerytalny osiągnięty w 2010 r.,

55% starej i 45% nowej emerytury – za wiek emerytalny osiągnięty w 2011 r.,

35% starej i 65% nowej emerytury – za wiek emerytalny osiągnięty w 2012 r.,

20% starej i 80% nowej emerytury – za wiek emerytalny osiągnięty w 2013 r. lub w 2014

Postępowanie w sprawie przyznania emerytury

Ustalenie prawa do emerytury następuje na wniosek ubezpieczonego lub jego pełnomocnika złożony bezpośrednio w organie rentowym na piśmie, zgłoszony ustnie do protokołu.

wycofanie wniosku o emeryturę

Wniosek o emeryturę można wycofać, nie później jednak niż do dnia uprawomocnienia się decyzji w sprawie emerytury (tj. w terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia decyzji).

Wycofanie wniosku jest skuteczne tylko, gdy nastąpiło w jednej z form przewidzianych dla zgłoszenia go.

Przyznanie emerytury .

Emeryturę przyznaje, począwszy od dnia powstania prawa do tego świadczenia , nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Prawo do emerytury emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą (pracodawcami), na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Przyznanie emerytury .

Podstawa prawna rozwiązania stosunku pracy nie ma tu znaczenia .

NAUCZYCIESKIE ŚWIADCZENIA KOMPENSACYJNE

Podstawa prawna.

1. **Ustawa z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U . z 2018 r. poz. 128.)**
2. **Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017r., poz. 1189)**
3. **ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017r., poz. 1383)**
4. **ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017r., poz. 2158 ze zm.)**
5. **ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.)**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Nauczycielskie świadczenie kompensacyjne przysługuje nauczycielom ,wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w następujących jednostkach :

- **publicznych i niepublicznych przedszkolach**
- **szkołach publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych**
- **publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku –Prawo oświatowe Dz.U. z 2017r.poz.59 tj.w :**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- młodzieżowych ośrodkach wychowawczych,
- młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych,
- specjalnych ośrodkach wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim udział w zajęciach rewalidacyjno - wychowawczych organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami, a także umożliwiające dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego dziecka w wieku 6 lat w przedszkolu , w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego , obowiązku szkolnego i obowiązku nauki

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

**Świadczenie kompensacyjne przysługuje nauczycielowi ,
który spełnił łącznie następujące warunki :**

- Osiągnął wiek uprawniający do świadczenia kompensacyjnego
- Udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 30 lat w tym co najmniej 20 lat wykonywania pracy w jednostkach , o których mowa w art.2 pkt 1 w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć
- Rozwiązał stosunek pracy

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Należy podkreślić, że zarówno 30–letni okres składkowy i nieskładkowy, jak również co najmniej 20–letni okres pracy w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć, musi być osiągnięty najpóźniej na dzień rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy zawartego z tą placówką.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Przepis art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych ograniczył dostęp do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego - **poprzez wskazanie bezpośrednio placówek oświatowych, w których zatrudnienie uprawnia do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Do 31 grudnia 2014 r. - wiek, w którym nauczyciele mogą ubiegać się o świadczenie kompensacyjne, jest jednakowy dla kobiet i dla mężczyzn i wynosi co najmniej 55 lat.

Powyższe dotyczy nauczycieli, którzy ukończyli wiek 55 lat (również przed dniem 1 stycznia 2009 r.) lub ukończą ten wiek do dnia 31 grudnia 2014 r.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Od 2015 r. ustawa przewiduje zróżnicowanie dla obu płci wieku uprawniającego do przyznania świadczenia kompensacyjnego.

Wiek ten, w zależności od roku, w którym zostanie osiągnięty, będzie wynosił:

- co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 56 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2015-2016,
- co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 57 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2017-2018,

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 58 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2019-2020,

- **co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 59 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2021-2022,**

- **co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2023-2024,**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

co najmniej 56 lat dla kobiet i co najmniej 61 lat dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2025-2026,

- **co najmniej 57 lat dla kobiet i co najmniej 62 lata dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2027-2028,**

- **co najmniej 58 lat dla kobiet i co najmniej 63 lata dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2029-2030,**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- co najmniej 59 lat dla kobiet i co najmniej 64 lata dla mężczyzn - w przypadku osiągnięcia tego wieku w latach 2031-2032.

Należy podkreślić, że dla ustalenia wieku wymaganego do przyznania świadczenia kompensacyjnego **nie ma znaczenia data zgłoszenia wniosku o to świadczenie.**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Nauczyciele, którzy do 31 grudnia 2032 roku nie ukończą wieku 59 lat dla kobiet i 64 lat dla mężczyzn, nie będą mogli nabyć prawa do świadczenia kompensacyjnego.

Uzyskają oni prawo do emerytury po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Przy ustalaniu , czy został spełniony warunek udowodnienia **30 letniego okresu składkowego i nieskładkowego** :

- nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym

- **Ustalając 20 letni okres pracy nauczycielskiej w jednostkach wymienionych w ustawie uprawniający do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego**

nie uwzględnia się przypadających na przestrzeni życia :

Odmienne niż w przypadku emerytury bez względu na wiek i emerytury z art.184 ustawy emerytalnej

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

niewykonywania pracy, za które nauczycielowi wypłacono – na podstawie ustawy - Karta Nauczyciela – wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, np. z powodu choroby, a w odniesieniu do wynagrodzenia wypłaconego nauczycielowi w czasie urlopu macierzyńskiego – za okres od dnia 15 listopada 1991 r. do dnia 31 lipca 1992r.

- **urlopu dla poratowania zdrowia,**
- **urlopu szkoleniowego,**
- **przebywania na urlopie na dalsze kształcenie się,**
- **pozostawania w stanie nieczynnym.**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

- okresów niewykonywania pracy, za które nauczyciel otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.
- niezdolności do pracy, za które zostało wypłacone nauczycielowi wynagrodzenie, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne
- za które nauczyciel otrzymał zasiłek opiekuńczy lub macierzyński

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Ponadto nie uwzględnia się :

**okresów urlopu wychowawczego,
urlopu bezpłatnego
oraz służby wojskowej.**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Przy ustalaniu 20 letniego okresu wykonywania pracy nauczycielskiej uprawniającego do świadczenia kompensacyjnego nie uwzględnia się okresów bezczynności zawodowej bez względu na to , czy okresy te przypadają przed dniem 15 listopada 1991 r. , czy po 14 listopada 1991r.

Dlatego konieczna jest zaświadczenie potwierdzające wykaz zasiłków chorobowych , opiekuńczych, macierzyńskich przed 15.11.1991r. W przypadku braku takiej dokumentacji(likwidacja kart zasiłkowych) można przedłożyć legitymację ubezpieczeniową.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne – rozwiązanie stosunku pracy .

1) na wniosek nauczyciela,

na podstawie porozumienia stron, (wniosek o rozwiązanie stosunku pracy składa nauczyciel),

2) art. 20 ust. 1, 5c i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela;

3) w art. 225 ust. 1, 6, 7 i 10 oraz art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne – rozwiązanie stosunku pracy .

Za rozwiązanie stosunku pracy na wniosek nauczyciela należy uznać również rozwiązanie stosunku pracy na podstawie porozumienia stron w trybie art.23 ust. 4 pkt 1 Karty nauczyciela, pod warunkiem jednak, że wniosek o rozwiązanie stosunku pracy złoży sam nauczyciel.

Okoliczność ta powinna być wykazana w świadectwie pracy.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Rozwiązanie umowy o pracę z nauczycielem w związku z upływem okresu , na jaki została zawarta umowa - spełnia wymóg, sformułowany przez ustawodawcę w art.4 ust1 pkt 3 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych– prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego przysługuje nauczycielom, którzy rozwiązywali stosunek pracy.

Ta wykładnia nie ma to zastosowania do przyznania emerytury bez względu na wiek na podstawie art.88 Kart Nauczyciela

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Nauczyciel, który zamierza ubiegać się o przyznanie świadczenia kompensacyjnego, a pozostaje w kilku stosunkach pracy, aby nabyć prawo do tego świadczenia, musi rozwiązać wszystkie stosunki pracy, bez względu na ich charakter i wymiar czasu pracy.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Prawo do świadczenia kompensacyjnego powstaje z dniem spełnienia ostatniego z warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Jeśli nauczyciel spełnił wszystkie wymagane warunki, a pozostaje jeszcze w stosunku pracy, prawo do świadczenia kompensacyjnego może nabyć od następnego dnia po ustaniu tego zatrudnienia.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

W przypadku, gdy osoba, ubiegająca się o świadczenie kompensacyjne, w dacie spełnienia ostatniego z warunków pobiera zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, prawo do wnioskowanego świadczenia może nabyć dopiero od dnia zaprzestania pobierania zasiłku lub świadczenia.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Pytanie

Czy nauczyciel urlopowanego do pracy w związkach zawodowych ma prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ?

Odpowiedź

Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego przysługuje nauczycielowi, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, jeżeli stosunek pracy został rozwiązany na wniosek nauczyciela lub wygasł w okolicznościach w art. 20 ust. 1, 5c i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz zostały spełnione pozostałe warunki wymienione w art. 4 ustawy z dnia 22 maja 2009 r.

Należy zauważyć, że nauczyciele urlopowani na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. 2015 r. poz. 1881) nie zostali wymienieni w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. jako osoby, które mogą uzyskać prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Ponadto z przepisu tego wynika, że ostatnim wykonywanym zatrudnieniem musi być praca w charakterze nauczyciela.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

W związku z tym, warunkiem przyznania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego jest wykonywanie przez wnioskodawcę pracy na stanowisku nauczyciela w wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. jednostkach oświaty - ostatnio przed zgłoszeniem wniosku o to świadczenie.

Nauczyciel urlopowany do pracy w związkach zawodowych – nie wykonuje pracy nauczycielskiej w jednostkach oświaty wymienionych w art.2 pkt1 ustawy z 22 maja 2009r. – nie ma prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Prawo do świadczenia kompensacyjnego przysługuje osobie, która po rozwiązaniu stosunku pracy , a przed przejściem na świadczenie nie wykonuje żadnej pracy ani też nie prowadzi żadnej pozarolniczej działalności .

Problem pojawia wtedy , gdy np. rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło np. 31.08.2018r.(np. likwidacja szkoły) ,a wiek uprawniający do nauczycielskiego świadczenia- nauczyciel osiągnie dopiero w grudniu 2018 r.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Pytanie

Czy prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego będzie przysługiwało nauczycielowi, który po rozwiązaniu stosunku pracy na stanowisku nauczyciela w jednostkach wymienionych w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, w okolicznościach określonych w ustawie, do czasu zgłoszenia wniosku - oczekując na spełnienie kolejnego warunku, jakim jest ukończenie wieku wymaganego ustawą z dnia 22 maja 2009 r. - **nie podejmie żadnego zatrudnienia lub działalności, ale będzie pobierał zasiłek dla bezrobotnych?**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Odpowiedź

Warunkiem niezbędnym do uzyskania świadczenia kompensacyjnego jest, aby po rozwiązaniu stosunku pracy nauczyciel nie wykonywał żadnej pracy zarobkowej. **Ostatnim zatrudnieniem przed dniem zgłoszenia wniosku o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne musi być praca w charakterze nauczyciela.**

Pobieranie zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, renty z tytułu niezdolności do pracy **nie stanowi przeszkody do przyznania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Pytanie

Czy po rozwiązaniu stosunku pracy nauczyciel nabędzie prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, jeżeli po tym dniu **do osiągnięcia wieku uprawniającego do świadczenia będzie wykonywał pracę na podstawie umowy o dzieło?**

Odpowiedź

Prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego przysługuje osobie, która po rozwiązaniu stosunku pracy, a przed przejściem na świadczenie nie wykonuje żadnej pracy ani też nie prowadzi żadnej pozarolniczej działalności. Wykonywanie - po ustaniu pracy nauczycielskiej - umowy o dzieło, która nie rodzi obowiązku ubezpieczeń społecznych, nie stanowi przeszkody w ustaleniu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Prawo do świadczenia kompensacyjnego ma charakter okresowy i – co do zasady - **ustaje z dniem poprzedzającym osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego.**

W przypadku, gdy osoba uprawniona - **jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego - nabędzie prawo do emerytury na podstawie odrębnych przepisów, ustalonej decyzją organu rentowego lub innego organu emerytalno-rentowego określonego w odrębnych przepisach (np. do wcześniejszej emerytury), w razie śmierci uprawnionego**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Świadczenie kompensacyjne obliczane jest poprzez podzielenie podstawy obliczenia emerytury, ustalonej zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej, **przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat**, przyjęte według tablicy średniego dalszego trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o przyznanie tego świadczenia.

Średnie dalsze trwanie życia wynosi :

01 kwietnia 2016r . 259, 5 miesięcy.

01 kwietnia 2017r. 263, 2 miesiące

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Na podstawie obliczenia emerytury, ustalonej zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej, dla celów ustalenia wysokości świadczenia kompensacyjnego, składa się:

- kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata świadczenia kompensacyjnego oraz**
- Kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego**

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury dla celów ustalenia wysokości świadczenia kompensacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowane na jego koncie w ZUS, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym $19,52/12,22$.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Świadczenie kompensacyjne nie może być niższe od kwoty najniższej emerytury.

Świadczenie kompensacyjne podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń emerytalno- rentowych

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Osobie , która ma ustalone prawo do świadczenia kompensacyjnego **nie przysługuje prawo do rekompensaty** ,o której mowa w ustawie o emeryturach pomostowych

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Nie ustala się ponownie wysokości nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w związku z podleganiem ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po przyznaniu prawa do świadczenia

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Prawo do świadczenia kompensacyjnego ulega zawieszeniu **bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu** – w razie podjęcia przez osobę uprawnioną pracy (nie tylko w charakterze nauczyciela) w jednostkach wymienionych w art. 1 ustawy Karta Nauczyciela .

Powyższy przepis nie ma zastosowania do osób, które wykonują określoną pracę w ramach pozarolniczej działalności , umowy zlecenia i nie pozostają w stosunku pracy ze wskazanymi jednostkami.

Pytanie .

Czy przepis art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych wyłącza możliwość pobierania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego w przypadku podjęcia - przez osobę uprawnioną do tego świadczenia - pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela na podstawie innych umów niż umowa o pracę

Nauczycielskie świadczenie kompensacyjne- zatrudnienie

Odpowiedź

Powyższy przepis nie ma zastosowania do osób pobierających nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, które m.in. w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej o charakterze szkoleniowym wykonują określoną pracę na rzecz jednostek, o których mowa w art. 1 Karty Nauczyciela. Osoby te świadczą pracę na rzecz w/w jednostek na podstawie innych umów niż umowa o pracę, np. umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług i nie pozostają w stosunku pracy ze wskazanymi jednostkami.

Należy zatem przyjąć, że jedynie podjęcie pracy w ramach umowy o pracę w jednostkach wymienionych w art.1 Karty Nauczyciela powoduje zawieszenie prawa do świadczenia kompensacyjnego.

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Prawo do świadczenia kompensacyjnego ulega zawieszeniu lub zmniejszeniu na zasadach przewidzianych dla emerytur i rent .
Oznacza to , że świadczenie kompensacyjne może być wypłacane w pełnej wysokości, jeśli przychód osoby uprawnionej nie przekracza 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

od 01.03.2018r.3161,70 zł brutto

W przypadku osiągnięcia wyższego przychodu, ale nie przekraczającego 130% przeciętnego wynagrodzenia od **01.03.2018r.5871,70 zł brutto**- świadczenie podlega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, ale nie więcej niż o maksymalną kwotę zmniejszenia ustaloną dla emerytur- od 01.03.2018r.- 582,38

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Jeżeli uprawniony osiąga przychód przekraczający 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia – świadczenie ulega zawieszeniu.

Od 01.03.2018r. jest to przychód 5871,70 zł brutto

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

W razie śmierci osoby pobierającej nauczycielskie świadczenie kompensacyjne uprawnionym członkom rodziny przysługuje :

Niezrealizowane świadczenie

Zasiłek pogrzebowy

Renta rodzinna

Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne

Postępowanie w sprawie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego wszczyna się na wniosek osoby ubiegającej się o to świadczenie, zgłoszony bezpośrednio w organie rentowym lub za pośrednictwem płatnika składek - niezbędna dokumentacja:

- wniosek o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne(druk ENSK)
- kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych – (druk ERP-6)
- dokumenty potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe,
- w przypadku, gdy nie został ustalony kapitał początkowy dokumenty potwierdzające wysokość osiąganego wynagrodzenia (zaświadczenia o wynagrodzeniu) przed 01.01.1999r.

EMERYTURA POMOSTAWA

i

REKOMPENSATA

Podstawa prawna .

Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz . U. z 2017 poz. 664 ze zm.)

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2017r.poz.1383)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U . Nr 8 poz.43 z póź. zm)

Emerytura pomostowa

Emerytura pomostowa przysługuje osobom, które wykonywały prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Pracownikami wykonującymi prace o szczególnym charakterze są pracownicy, którzy w pełnym wymiarze czasu pracy są zatrudnieni przy pracach o szczególnym charakterze wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy.

Emerytura pomostowa

Punkt 21 załącznika nr 2 do ustawy

Wykaz prac o szczególnym charakterze :

Prace nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, ośrodkach szkolno-wychowawczych, schroniskach dla nieletnich oraz zakładach poprawczych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Emerytura pomostowa

Prawo do emerytury przysługuje pracownikowi urodzonemu po 31 grudnia 1948 r.

Pracownik ten będzie mógł przejść na emeryturę pomostową po osiągnięciu wieku co najmniej

55 lat przez kobietę i co najmniej 60 lat przez mężczyznę,
jeżeli spełni łącznie następujące warunki:

Emerytura pomostowa

- 1) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wynoszący co najmniej 15 lat,
- 2) ma okres składkowy i nieskładkowy (uwzględniony w wymiarze nie większym niż $1/3$ udowodnionego okresu składkowego), wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,

Emerytura pomostowa

3) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał (co najmniej przez 1 dzień) prace:
w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a więc ustalone na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2009 r. - nawet jeżeli praca taka nie została wymieniona w nowych wykazach prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze albo w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w nowych wykazach prac.

Emerytura pomostowa

- 4) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał (co najmniej przez 1 dzień) prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w nowych wykazach prac, obowiązujących od 1 stycznia 2009 r.,**
- 5) rozwiązał stosunek pracy.**

Emerytura pomostowa

Przy ustalaniu, czy został spełniony warunek co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uwzględnia się zarówno okresy, w których były wykonywane prace ustalone na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2009 r., jak też okresy, w których wykonywane były prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione w nowych wykazach prac. Okresy te podlegają sumowaniu.

Emerytura pomostowa

Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w taki sposób, w jaki ustalana jest podstawa obliczenia emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, ustalone według obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o przyznanie emerytury pomostowej - tablic średniego trwania życia, służących do obliczenia emerytury z FUS.

Emerytura pomostowa

Podstawę obliczenia emerytury pomostowej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Emerytura pomostowa

Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, składki na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym $19,52/12,22$, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie .

Emerytura pomostowa

Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę pomostową, uprawniony podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość emerytury pomostowej ulega ponownemu ustaleniu na zasadach przyjętych dla emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Emerytura pomostowa

Prawo do emerytury pomostowej ulega zawieszeniu lub wysokość emerytury pomostowej ulega zmniejszeniu z powodu osiągnięcia przychodów z tytułu prowadzenia działalności objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W tym zakresie stosuje się odpowiednio zasady przewidziane dla emerytur i rent.

Emerytura pomostowa

Prawo do emerytury pomostowej ulega natomiast zawieszeniu - bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu –

w razie podjęcia przez osobę, mającą ustalone prawo do tej emerytury, pracy w szczególnych warunkach, lub o szczególnym charakterze, wymienionej w nowym wykazie prac.

Emerytura pomostowa

Przy ustalaniu 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze nie uwzględnia takich samych okresów jak w przypadku ustalania emerytury bez względu na wiek , czy emerytury z art.184 ustawy emerytalnej

Emerytura pomostowa

Przy ustalaniu wymaganych 20 lub 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych nie uwzględnia okresów pracy w gospodarstwie rolnym

Emerytura pomostowa

Prawo do emerytury pomostowej powstaje od dnia spełnienia wszystkich wymaganych warunków , zaprzestania pobierania zasiłków chorobowych lub świadczenia rehabilitacyjnego .

Prawo do emerytury pomostowej podobnie jak do świadczenia kompensacyjnego przysługuje do dnia poprzedzającego dzień nabycia prawa do emerytury z FUS lub innego organu rentowego , poprzedzającego osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego lub zgonu

REKOMPENSATA

Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wprowadziła rekompensaty dla osób, które pracowały przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ale nie nabyły z tego tytułu prawa do wcześniejszej emerytury.

REKOMPENSATA

Rekompensata nie jest samoistnym świadczeniem pieniężnym. Stanowi ona dodatek do kapitału początkowego i łącznie z tym kapitałem podlega waloryzacji, a w efekcie powiększy podstawę obliczenia emerytury. Wysokość rekompensaty będzie wykazana w decyzji ustalającej wysokość emerytury.

REKOMPENSATA

Prawo do uzyskania rekompensaty mają osoby urodzone po 31.12.1948 r., które przed 1 stycznia 2009 r. wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów obowiązujących do 31 grudnia 2008 r. (art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS).

REKOMPENSATA

Przy ustalaniu 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą zostać uwzględnione jedynie **okresy, w których praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy**. Nie zostaną natomiast zaliczone okresy niewykonywania pracy, za które wypłacono wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

REKOMPENSATA

Rekompensata nie przysługuje osobie, która ma ustalone prawo do :

emerytury pomostowej

Nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego

Emerytury z art.88 Karty Nauczyciela

Emerytury z art.184 ustawy emerytalnej

Emerytura
po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Emerytura po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Nowa emerytura przysługuje wszystkim ubezpieczonym, którzy urodzili się po 31 grudnia 1948 r. i osiągnęli powszechny wiek emerytalny od 1 października 2017r. Wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn

Emerytura po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Prawo do nowej emerytury zależy więc wyłącznie od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Natomiast okres pozostawania w ubezpieczeniu, a więc zarówno długość tego okresu (rok czy 20 lat), jak i tytuł ubezpieczenia (zatrudnienie czy prowadzenie pozarolniczej działalności nie ma znaczenia przy ustalaniu prawa do tej emerytury. **Konieczne jest jednak udowodnienie jakiegokolwiek okresu ubezpieczenia.**

Emerytura po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Nowa emerytura to równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w którym ubezpieczony przechodzi na emeryturę .

Podstawą do obliczenia emerytury jest kwota:

zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury oraz kapitału początkowego

Emerytura po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Jeżeli ubezpieczony pobrał wcześniejszą emeryturę podstawę obliczenia nowej emerytury pomniejsza się o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych – w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Podstawę obliczenia nowej emerytury pomniejsza się również o kwoty pobranych emerytur częściowych .

Emerytura po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego.

Kwota najniższej emerytury będzie przysługiwała osobom , które udowodnią : mężczyzna co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych , a kobieta 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Przeliczenie emerytury

Wysokość nowej emerytury zostaje ponownie ustalona, jeżeli emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po przyznaniu świadczenia.

Dziękuję za uwagę

Tę i inne prezentacje - materiały konferencyjne tej Konferencji OSKKO - można znaleźć na stronie:

www.oskko.edu.pl/konferencjaoskko2018/ w zakładce: materiały do pobrania

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH